

В.В. Андриенко. Правовые аспекты связанные с определением содержания договора форфейтинга.

– *Статья.*

Аннотация. В статье говорится о правовых вопросах содержания договора форфейтинга и разногласиях, вызванных разным содержанием статей 629 и 638 ГК Украины и ч. 1 ст. 180 ГК Украины, неоднозначностью его доктринального понимания. Относительно договора форфейтинга можно исходить из общих положений ГК Украины с учетом особенностей финансовой услуги и императивов, которые предусмотрены законом.

Ключевые слова: договор, содержание договора, предмет, срок, цена.

Valentina V. Andrienko. Legal Aspects Related to the Definition of the Content of the Forfeiting Contract.

– *Article.*

Summary. The article refers to the content of the contract and forfeiting those differences are caused by different contents of articles 629 and 638 CC Ukraine and ch. 1, Art. 180 of the Civil Code of Ukraine and the ambiguity of his doctrinal understanding. Regarding the agreement forfeiting can proceed from the general provisions of Civil Code of Ukraine and taking into account the characteristics of financial services and imperatives required by law. In relation to this agreement are not talking about ordinary and almost accidental conditions.

Key words: contract content of the contract, subject, time, price

УДК 340.131:330.8

Н.Б. Арабаджи,

кандидат юридичних наук, доцент,
Міжнародний гуманітарний університет,
м. Одеса, Україна

ПРАВОВИЙ ПОРЯДОК ЯК ПРАВОВИЙ КАПІТАЛ

Анотація. Стаття присвячена виявленню економічної цінності сучасного правопорядку. З економічних позицій правовий порядок постає як надійний фундамент економічної діяльності в межах держави, що дає підстави розглядати його як правовий капітал суспільства.

Ключові слова: правовий порядок, економічна цінність, правовий капітал.

Тенденції розвитку сучасної загальнотеоретичної юриспруденції демонструють зростання уваги до аксіологічної проблематики права та держави. Правовий порядок, поза сумнівів, є тим феноменом, ціннісний вимір якого має розглядатися під різноманітними кутами зору.

Багато теоретиків та філософів права зробили значний внесок в розвиток аксіологічної проблематики, зокрема, М.М. Алексєєв, С.С. Алексєєв, А.М. Бабенко, О.О. Бандура, В.А. Бачинін, К.В. Горобець, В.В. Дудченко, М.І. Козюбра, О.С. Мельничук, Ю.М. Оборотов, А.В. Поляков, П.М. Рабінович, І.Л. Честнов та ін.

Слід зазначити, що, незважаючи на той факт, що ніхто із сучасних дослідників не ставить під сумнів цінність правового порядку, практично відсутній аналіз економічної цінності правового порядку саме з точки зору його внутрішньої значимості, а не функціональності. Так, економіку права досліджували тільки декілька зарубіжних вчених, таких як Беккер [1], Познер [2], Хайек [3], Шумілов [4] та ін. А тому слід звернутися до інтерпретації категорії економічної цінності по відношенню до правового порядку.

Правовий порядок, розглянутий в **економічному аспекті**, виявляє свою цінність у декількох явищах та процесах. Його, безумовно, складно назвати явищем економічного характеру, оскільки сам по собі термін, скажімо, «економічний порядок» в економічній науці не використовують. Тим не менш, правовий порядок виступає економічним благом, оскільки є передумовою ефективного

функціонування відносин власності, виробництва матеріальних цінностей, обміну товарами, задоволення матеріальних потреб.

Правовий порядок, сприйнятий відповідно до підходів, властивих економічній науці, постає як «правовий капітал» суспільства [5, с. 104], бо саме в ньому накопичуються весь позитивний результат діяльності людей і спільнот у правовій сфері. Звідси, чим більш впорядкованим та розвиненим буде правовий порядок, тим в більшій мірі він буде цінним як такий стан урегульованості суспільних відносин, у якому виявляються важливі для особистості права, свободи та інтереси громадянського суспільства, що дозволяє кожній людині успішно реалізовувати свої економічні права та можливості відповідно до власних інтересів.

Для аналогії правового порядку з капіталом є кілька суто методологічних підстав. Як одна з ключових правових цінностей, правовий порядок може втілюватися та бути присутнім у, так би мовити, знятому вигляді, в усіх інших цінностях правової сфери, з якими стикається людина в процесі свого суспільного життя. Така думка наводить на аналогію з роздумами П. Бурдьє про соціальні капітали [6, с. 238], виявивши закони, за якими різні види капіталу трансформуються один в одного.

Так, П. Бурдьє виділяє три основних види капіталу: економічний, соціальний та культурний та аналізує основні типи капіталу в трьох аспектах: 1) можливість та ступінь конвертованості; 2) ризику втрати та можливості компенсації; 3) способи їх набуття [7, с. 135].

Таблиця 1.

Капітал та його форми

Тип капіталу	Форма капіталу	Конвертованість	Ризик втрати	Спосіб набуття
Економічний	<i>Гроші</i>	<i>Висока</i>	<i>Легко втрачається та легко компенсується</i>	<i>Бізнес</i>
Соціальний	<i>Комунікації</i>	<i>Середня</i>	<i>Інертний капітал, повільно втрачається та повільно компенсується</i>	<i>Соціальні зв'язки</i>
Культурний	<i>Знання</i>	<i>Низька</i>	<i>Не втрачається, компенсації не підлягає</i>	<i>Освіта</i>

Можна припустити, правовий порядок перебуває у просторі двох капіталів – економічного та соціального, причому з очевидним домінуванням останнього.

Соціальний та економічний капітали, що мають різний рівень конвертованості, компенсування та набуття, утворюють такий простір буття правового порядку, де він виявляє свою цінність в тому, що економічна цінність правового порядку демонструє себе в тенденціях економізації права. І якщо до певного часу економізація права відбувалася здебільшого в контексті міжнародної торгівлі (на рівні *lex mercatoria*), то починаючи з другої половини ХХ століття саме економічні мотиви стали основою для створення однієї з найскладніших інтегративних правової системи сучасності – права Європейського Союзу. Фактично, на прикладі цієї організації очевидно, наскільки тісно правовий та економічний порядки взаємодіють на інтегративному рівні, де знімаються внутрішні кон'юнктурні параметри ринку: задоволення економічних інтересів держав-членів Європейського економічного співтовариства вивело на необхідність створення саме правового порядку, з особливими інституційними та функціональними структурами, системою нормативів та цінностей, принципів та джерел, судів та нормотворчих органів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Becker G. S. Crime and Punishment: An Economic Approach / Gary S. Becker. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.wu.uni-magdeburg.de/bizecon/material/becker.1968.pdf>
2. Posner R. A. The Economics of Justice / R. A. Posner. – Cambridge, Massachusetts : Harvard University Press, 1983. – 415 p.
3. Хайек Ф. Право, законодавство и свобода / Фридрих фон Хайек [пер. с англ. Б. Пинскер, А. Кустарев]. – М. : ИРИСЭН, 2006. – 648 с.
4. Шумилов В.М. Международное публичное экономическое право : учеб. пособие / В.М. Шумилов. – М. : НИМП, 2001. – 288 с.
5. Крижанівський А.Ф. Аксіологія правопорядку / А.Ф. Крижанівський // Актуальні проблеми держави і права : зб. наук. праць. – Вип. 40. – О. : Юрид. л-ра, 2008. – 270 с.
6. Бурдьє П. Практический смысл / Пьер Бурдьє [пер. с фр. : А.Т. Бикбов, К.Д. Вознесенская, С.Н. Зенкин, Н.А. Шматко ; отв. ред. пер. и послесл. Н.А. Шматко]. – СПб. : Алтейя, 2001. – 562 с. – («Gallicinium»).
7. Bourdieu P. The Forms of Capital / Pierre Bourdieu // Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education ; Ed. by J. G. Richardson. – N.-Y. : Greenwood, 1986. – 188 p.

Н.Б. Арабаджи. Правовой порядок как правовой капитал. – Статья.

Аннотация. Статья посвящена выявлению экономической ценности современного правопорядка. С экономических позиций правовой порядок выступает как надежный фундамент экономической деятельности в пределах государства, что дает основания рассматривать его как правовой капитал общества.

Ключевые слова: правовой порядок, экономическая ценность, правовой капитал.

Nataliya B. Arabaji. The Legal Order as the Legal Capital. – Article.

Summary. The article is devoted to research an economic value of contemporary legal order. From economic position legal order steps like effective foundation of economic activities of legal state. So, according this idea legal order is considered as legal capital of society.

Key words: legal order, economic value, legal capital.

УДК 343.131

Д.А. Бялковський,
аспірант,

Міжнародний гуманітарний університет,
м. Одеса, Україна

ПОВНОВАЖЕННЯ СЛІДЧОГО СУДДІ З РЕАЛІЗАЦІЇ КОНСТИТУЦІЙНИХ ПРАВ, СВОБОД І ІНТЕРЕСІВ ОСІБ НА ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

Анотація. В статті розглянуто повноваження слідчого судді в кримінальному процесі України відносно реалізації конституційних прав, свобод і інтересів осіб під час досудового розслідування, а також наводиться класифікація повноважень слідчого судді.

Ключові слова: слідчий суддя, судовий контроль, досудове розслідування, конституційні права, свободи і інтереси осіб.

Законодавче закріплення інституту слідчого судді в кримінальному процесі України обумовлює необхідність теоретичного дослідження його процесуального статусу з метою визначення шляхів подальшого удосконалення зазначеного інституту. При цьому слід зазначити, що будучи запровадженим в результаті реформування кримінально-процесуального законодавства України, яке ознаменувалося прийняттям 13 квітня 2012 року Кримінального процесуального кодексу України